

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

Za drugi kwartał 1855 od 1go kwietnia do ostatniego czerwca wynosi:

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOŚCIAMI:
dla odbierających (w miejscu : : : : 3 złr. 45 kr.
(poczta : : : : 4 złr. 30 kr.)

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 13. marca. (Depesza telegraficzna Jego Excel. p. Ministra spraw wewnętrznych do Jego Excel. pana Namiestnika we Lwowie.)

Buletyn 9. Stan zdrowia Jej Mości Cesarzowej i nowo-narodzonej Arcyksiężniczki jest całkiem pomyślny.

Seeburger, c. k. pierwszy lekarz przyboczny.
Dr. Bartsch, profesor.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 8. marca. Jego Excel. poseł prezydialny związku F. M. L. baron Prokesch-Osten przybył tutaj i miał już zaszczyt być przyjmowany u Jego Mości Cesarza. Dnia dzisiejszego oddał także kilka wizyt dyplomatycznych.

— Lord John Russell miał wczoraj uroczyste posłuchanie u Jego Mości Cesarza, a dzisiaj przed południem był u niego z wizytą ambasador francuzki. (Oestr. Ztg.)

Ogłoszony dnia 28. września 1854 i potwierdzony przez Najwyższą instancję dnia 7. sierpnia 1854 regulamin poczty dla podróży wjazdowej w moc obowiązującą zaczawszy od 1. kwietnia b. r. na następujących liniach gościńca w Siedmiogrodzie:

1) Na gościńcu Banackim od Hermansztadu aż do Rosseöđ (krajowej granicy Banatu); 2) na gościńcu Klausenburga od połączenia się z gościńcem Banackim pod Mühlenbach aż do Klausenburga; 3) Na gościńcu Kronsztadzkiem od Hermansztadu na Kronsztad aż do Ober-Tömös (krajowej granicy wołoskiej); 4) na gościńcu Rothenthurm od połączenia się z gościńcem Kronsztadzkiem w zachodniej stronie na Boitza aż do przesmyku Rothenthurm, a odnośnie aż do Kineni (krajowej granicy wołoskiej); 5) na gościńcu Bystrzyckim od połączenia się z gościńcem Klausenburskim w samym Klausenburga na Dies aż do Bystrzycy; 6) na gościńcu Bukowińskim od połączenia się z gościńcem bystrzyckim w Bystrzycy na Czuczka, aż do krajowej granicy Bukowiny.

W województwie Serbskiem z Temeskim Banatem jest już od 1. b. m. obowiązującym namieniony regulamin poczty na gościńcu od Szegedinu na małą Kaniszę i Temeswar do Siedmiogrodu, a zaczawszy od 1. maja b. r. będzie także prawomocnym na liniach gościńca od Temeswaru na Orzisdorf do starego Aradu, od Temeswaru na Lugos do starej Orsowy, od Temeswaru na Wersetz do Panczowy, a od Szegedinu na Hangos, Starą Kaniszę, Zenta i Peterwardein do Zemlina.

Ameryka.

(Poczta amerykańska. — Spory o wyspę Bird Island. — Wydanie wyprawy do Japonii. — Kolonizacya centralnej Ameryki wstrzymana. — Żelazna kolej przez Panamę.)

Z Nowego-Yorku piszą do Times pod dniem 7. lutego: Wójenny okręt „Falmouth“ posłano do Bird Island ku ochronie amerykańskich zbieraczów guano, bo jak słyhać rości Anglia prawo do tej wyspy. Kongres ogłosi sprawozdanie kommodora Perry o jego ekspedycji do Japonu. Dokumenta, mapy, rozprawy naukowe, rysunki itd. zajmą trzy tomy *in folio*; nadwiezie je okręt „Mississippi“, jak się spodziewają ku końcu kwietnia. Kommodore Perry zajmie się sam wypracowaniem tego materiału do publikacji, na co, jak mówią będzie potrzebował z osmaście miesięcy czasu.

Ekspedycya ochotników do Ameryki centralnej znajduje obecnie w Wasyngtonie mniej względów niżli przedtem. Poseł z Nikaraguy przedłożył sekretarzowi stanu stanowczy protest, który odniósł pomyślny skutek. Żelazna kolej Panamy ma być nareszcie istotnie utworzona. Pasażery, którzy odpłynęli wczorajszym parowcem, będą obecni przy tem zaślubieniu dwóch Oceanów. Panama nad cichem morzem i Aspinwall nad morzem atlantyckim zbliżyły się teraz o trzy mile do siebie i całą podróż z Nowego Yorku do San Francisco można teraz paropływem odbywać. Przedsiębiorstwo to jest zupełnie dziełem amerykańskim, gdyż je wykonano prawie całkiem kapitałami nowojorskiemi. Ma być bardzo intratne.

Hiszpania.

(Rozwiązanie stowarzyszeń politycznych.)

Minister spraw wewnętrznych wydał następujący okólnik do jeneralnych kapitanów prowincyi:

Rząd dowiedział się, że w kilku stolicach prowincyi mają zamiar tworzyć stowarzyszenia polityczne, a gdy to bez przekroczenia postanowień dekretu królewskiego z r. 1854 niemogłoby nastąpić, przeto raczyła Jej Mość Królowa zgodnie ze zdaniem rady ministrów rozkazać, ażebyś W. Excel. czuwał nad ścisłym przestrzeganiem postanowień rzeczonyj ustawy. Masz pan przeto niezwłocznie rozwiązać utworzone w prowincyi swojej stowarzyszenia polityczne, których statuta ogłoszone drukiem i puszczone w obieg bez potrzebnego upoważnienia. (W. Z.)

(Spisek na wyspie Kuba odkryty.)

Depesza madrycka z dnia 4. marca donosi, że rząd dowiedział się telegrafem z Kadyxu o odkrytym spisku na wyspie Kuba. — Zamierzano zabić jenerała Concha i przyłożyć się przeto do nowego wpadnięcia ochotników. Przedsięwzięto liczne aresztacye. Rząd Stanów Zjednoczonych skonfiskował ze swojej strony okręt naładowany amunicyą.

Anglia.

(Proklamacya królewska nakazano modły powszechne. — Jenerał Lamarmora u Dworu. — Powiększenie wojska.)

Londyn, 1. marca. Dzisiaj ogłoszono królewską proklamacyę, nakazującą powszechny dzień modłów i pokuty na ubłaganie Wszzechmocnego, ażeby udzielił swej pomocy orężowi Anglii i przywrócił jej znowu błogosławieństwa pokoju.

Jenerał Lamarmora miał wczoraj zaszczyt, w towarzystwie sardyńskiego posła być przedstawionym królowej i lordowi Clarendon. Między gośćmi u stołu królewskiego znajdowali się pruski i turecki poseł wraz z swemi małżonkami.

Rząd postanowił wzmocnić niezwłocznie armię w Krymie najmniej o 10.000 ludzi, nielicząc w to kawaleryi. Gwardye będą powiększone po 1200 ludzi, a różne regimenta liniowe po 1600 ludzi. Pułki kawaleryi, będące teraz w Krymie, otrzymają powiększenie po 800 ludzi, a prócz dziesiątego pułku huzarów będą utworzone jeszcze 4 nowe regimenta. Artylerya będzie powiększona sześcią bateriyami polnemi i czterema kompaniyami artyleryi konnej. Wszystkie te posiłki mają przed końcem tego miesiąca odejść na widownię boju.

Francya.

(Poczta paryska. — Nowa sesya ciała prawodawczego spodziewana na czerwiec lub październik. — Posiłki do Krymu. — Liczba poległych.)

Paryż, 3. marca. Sesya ciała prawodawczego zamknięta być ma 26. marca, chociażby nawet nie wotowano aż do tego czasu budżetu na rok 1856. Zamiast przedłużenia nastąpiło-by w takim razie raczej zwołanie Izby na inną sesyę w miesiącu czerwcu lub październiku.

Przedwczoraj wieczór udała się pierwsza kompania saperów gwardyi inżynierskiej koleją żelazną do Tulonu, zkad odpłynąć ma do Krymu.

Według doniesienia dziennika *Union* zająć się mają utworzeniem batalionów wojennych we wszystkich okręgach wojskowych (dywizjach) we Francji.

Moniteur de la Flotte donosi, że aż do dnia 17. lutego wynosiła liczba poległych pod Sebastopolem Francuzów nie więcej nad 454 żołnierzy. (W. Z.)

(Wiadomość o śmierci Imperatora otrzymał Cesarz w Boulogne. — Pryhycie lorda Clarendon.)

Paryż, 4. marca. Do dziennika *Constitutionnel* piszą z Boulogne pod dniem 3. marca, że Cesarz dnia 2. po obiedzie, danym dla generałów i wyższych oficerów, oznajmił im wiadomość o śmierci Cesarza Mikołaja, nadesłaną dwiema po sobie następującymi depepszami ze Sztutgardy i Hagi. Dnia 11. wieczór doniosła depesza z Londynu, dokąd również przybyła wiadomość, o tej śmierci, że lord Clarendon odjedzie nazajutrz do Boulogne dla naradzenia się z Cesarzem. Dnia 3. b. m. przybył lord o pierwszej godzinie z południa po burzliwej przeprawie przed Boulogne. Natychmiast posłano ordynansowego oficera Cesarza dla powitania lorda, i z nim razem przybył do hotelu, gdzie Cesarz na niego czekał.

Armię Paryża nazwano od dnia 1. b. m. „armią wschodu.“ Składa się z 5 dywizji piechoty, 3 dywizji kawalerii i z dodanych według przepisu czynnym dywizjom baterii, sztabów i korpusu inżynierów. Marszałek Magnan pozostanie naczelnym wodzem armii wschodniej i pierwszej dywizji wojskowej. Z tych ośmiu dywizji, liczących w ogóle 50,000 ludzi piechoty, 7 do 8000 kawalerii tudzież 16 konnych i pieszych baterii, będą stać tylko cztery dywizje piechoty w Paryżu i w okolicach przyległych; jedna dywizja piechoty i trzy dywizje kawalerii, z wyjątkiem brygady kirysyerów, stojącej teraz w Wersalu, będą kantonować w wschodnich departamentach.

Oprócz dwóch dywizji armii Lyońskiej, które pójdą do Krymu jako dziesiąta i jedenasta armii orientalnej, będą tam posłane także dwa regimenta strzelców konnych z Afryki, gdzie je zastąpią dwa regimenta, które z Francji do Afryki odejdą.

Paryż, 5. marca. Pogłoska, jakoby także tutejszy dwór miał przywdziać żałobę po Cesarzu Mikołaju, jest tylko dla tego bezzasadna, iż żałoba dworska przywdziewa się tylko po uwiadomieniu urzędowem o śmierci, co obecnie między Francją i Anglią nastąpić nie może. Księżniczka Matylda przez dom Wirtemberski z familją Cesarza Rosji spokrewniona, przywdziała osobiście żałobę. Koncert, który dnia 8. b. m. miał się odbyć w Tuileryach odwołano także z tej samej okazji. (Oestr. Z.)

(Dupont de l'Eure umarł. — P. Thiers niebezpiecznie słaby.)

Paryż, 5. marca. Sędziwy Dupont de l'Eure, o którego słabości donosiliśmy niedawno, umarł już dzisiaj. Zwłoki tego niegdyś szefa republiki francuskiej będą złożone w wiejskiej jego siedzibie Rouge Pierre w obecności kilku sławnych aktorów dramatu z roku 1848.

— Stan zdrowia Thiersa, który jak wiadomo złamał rękę, niepokoi wielce jego przyjaciół; obawiają się o jego życie. (W. Z.)

(Protestacya Prus.)

Dziennik *Constitutionnel* jak donosi G. W. z 8. marca wspomina w nowym artykule o protestacyi, jaką miały założyć Prusy przeciw przechodowi wojsk francuzkich przez terytorium związku niemieckiego. Pułkownik Olberg przywiózł niedawno generałowi Weddell pomiędzy innymi także następującą instrukcyę: „zażądać od gabinetu francuzkiego stanowczego zobowiązania, ażeby w żadnym razie, jakkolwiek wzięłaby obrót wojna z Rosją, niedomagał się dla wojsk posiłkowych, żądanych ze strony Austrii, przechodu przez terytorium związkowe.“ (Abbl. W. Z.)

Belgia.

(Oświadczenie ministra spraw wewnętrznych w izbie. — Powody przesilenia.)

Bruksela, 3. marca. Na początku wczorajszego posiedzenia izb odezwał pan *Brouckere*, minister spraw zewnętrznych, następujące oświadczenie: „Moi Panowie! Najnowsze głosowania nad wnioskami ministerstwa spraw wewnętrznych spowodowały szefa tego departamentu prosić króla o swoją dymisyę. (Senzacya). W obec tego postanowienia oświadczył jeden z ministrów, że osobiste jego stanowisko niepozwała mu wchodzić w nowe kombinacye i zawierać tym sposobem nowy kontrakt polityczny. Inni członkowie gabinetu oceniając należycie powody tego podwójnego wystąpienia, którego skutków niemogą zapoznawać, nadto nieskłonni wcale rozłączać się z swymi kolegami, z którymi zostawali ciągle w najlepszych stosunkach, postanowili również złożyć swoje urzędy w ręce króla. Zaczem mieli zaszczyt wszyscy członkowie gabinetu przedłożyć królowi swoje dymisyę.“ Senat po wysłuchaniu tej wiadomości rozpoczął dalsze obrady swoje, izba zaś deputowanych uchwaliła po krótkiej dyskusji odroczyć się aż dopokąd niezwoła jej na nowo prezydent izby.

Indep. belge robi w tej mierze następujące uwagi: „Cofnięcie się gabinetu, chociaż każdego zdaje się zadziwiać, nienastąpiło przecież niespodzianie; gdyż w ciągu przeszłej jeszcze sesji występowała izba w taki sposób przeciw gabinetowi, że stanowisko jej niebyło właściwie nieprzyjazne, gdyż zezwalała na różne wota zaufania, jakich od niej żądano, ale mimo to widać było wyraźnie, że ministeryum niema w izbie ani tego znaczenia ani takiego wpływu, jakich wymaga koniecznie pomyślny tok spraw publicznych. To stanowisko przybrało w ciągu terażniejszej sesji jeszcze wyraźniejszy charakter. Większą część projektów gabinetu odrzucono, odroczone

lub zmieniono tak dalece, że przyzwolone ustawy różniły się wielce od projektów rządowych, i to najczęściej mimo wszelkich usiłowań proponującego ministra. Klęski te, jakkolwiek nie miały właściwie charakteru politycznego, były przecież dotkliwie, a kilkakrotne ponowienie ich musiało w końcu utrudnić niezmiernie położenie rządu i wpłynąć bardzo szkodliwie na interesa kraju. Stan ten niemógł trwać dłużej. W państwie parlamentarnem powinny izby zachować zupełną niezawisłość, ale przytem wszystkim powinien także rząd wywierać na nie pewien wpływ moralny, jego słowo powinno być poważane, słowem rząd powinien być sternikiem nie zaś prostym wykonawcą przepisanych mu czynności. Tego wymaga interes regularnego toku spraw i powaga rządu. Gabinet musiałby się wyrzec wszelkiego uczucia godności, gdyby chciał pozostać dłużej w tem położeniu. Dlatego oczekiwaliśmy terażniejszego kroku każdej chwili od czasu ostatnich głosowań izby reprezentantów. Przesilenie gabinetu jest bez wątpienia zawsze pożądane, szczęściem jednak niemoże wypadek ten wśród głębokiego spokoju w kraju narazić żadnego interesu na niebezpieczeństwo.“ (Abbl. W. Z.)

Szwajcarya.

(Zamieszki Tessyńskie. — Zabójstwo Franciszka de Georgi.)

O panującym w kantonie tessyńskim terroryzmie dowodzi między innymi i ten wypadek, że na pierwszym posiedzeniu wielkiej rady dnia 28. z. m. było niewiele tylko członków opozycyi; 63 obecnych radców wielkich wybrało prezydentem adwokata Galli. Na wniosek rady związkowej żądał komisarz federacyjny, pułkownik Bourgeois, aby uzbrojone tłumy mieszkańców oddalono z Bellinzony, i ze strony rządu powzięto środki potrzebne dla bezpieczeństwa wielkich radców należących do opozycyi. Rada państwa nakazała następnie wydalenie 300 zbrojnych i uwolnienie Stropaniego, naczelnika opozycyi. Radcę naczelnego, Bonzaniego nazwiskiem, miano przytrzymać. Zbrojne pronunciamiento wzmaga się zresztą coraz więcej w kantonie, i obliczono już, że niebawem zamozny kanton tessyński ponieść będzie musiał znaczne koszta z tej przyczyny, wynoszące przeszło 100.000 franków. Tym sposobem zamierzali radykałści ułatwić sobie przytrzymanie mniej więcej trzydziestu familii skompromitowanych.

Schwyzler Ztg. donosi następujące szczegóły o zamordowaniu Giorgi'ego w Locrano: „Dla spędzenia ostatniego wieczora zapustnego zebrało się przyzwoite towarzystwo konserwatystów w kasynie lokarneńskim, gdy wtem wpada do sali banda drapieźników, ztorzcząc wszystkim przytomnym i wyzywając ich do bójki. Rozpoczęła się też krwawa walka; raniono przeszło 10 osób, a między tem i Alberta Franzoni'ego (który należy do stronnictwa konserwatystów). Zabito także Franciszka de Georgi, przezwanego powszechnie hałburdą (Turbaquiete), człowieka niepoczcziwego i słusznie osławionego, i który niejednego już dopuścił się gwałtu.“ (Abbl. W. Z.)

Włochy.

(Manifest ogłoszony w Sardynii.)

W Turynie ogłoszono na dniu 4. b. m. następujący manifest: „Manifest rządu Jego Mości króla Sardynii Wiktora Emanuela II. w sprawie przystąpienia Jego król. Mości do przymierza zawartego między Anglią i Francją na dniu 10. kwietnia 1854.

Oddawna już uważała Europa z słusznem i zatrważającym podejrzeniem w ciągłym powiększaniu się Rosji na wschodzie stopniowe rozwijanie tego systemu, który, uświęcony przez Piotra Wielkiego i w narodzie głębiej jeszcze może zakorzeniony niż w Monarchach rosyjskich, dąży wszystkimi siłami jawnie i skrycie do zdobycia Konstantynopola, i to nieupatrując w tem ostatecznego celu, lecz tylko początek dalszych i ważniejszych jeszcze zamiarów ambicyi.

Te plany Rosji, obalające równowagę Europy a zagrażające wolności ludów i niepodległości narodów, nieobjawiły się może nigdy jeszcze tak widocznie, jak w niesprawiedliwej inwazyi do księstw naddunajskich i w odbytych tak przed jak i po tej okupacyi konferencyach dyplomatycznych. Słuszna przeto, że Francya i Anglia po długich, bezskutecznych próbach pojednania podniosły w końcu oręż i postanowiły bronić państwa otomańskiego przeciw napaści przemoznego sąsiada.

Od rozwiązania kwestyi orientalnej zależą wprawdzie nie bezpośrednio ale prawdopodobnie losy Europy i Azji; tem więcej zaś i tem bliżej dotyka ta sprawa państw leżących nad morzem śródziemnym, które przeto niemogą pozostać obojętnymi widzami walki, kiedy w tej walce waga się żywotne ich interesa, i kiedy idzie o rozstrzygnięcie kwestyi, czy mają pozostać nadal wolne i niepodległe, czy też stać się lennikami kolosalnego państwa rosyjskiego chociaż nie co do nazwy to przecież co do istoty rzeczy.

Słuszność sprawy, za którą walczą wspaniałomyślni obrońcy wysokiej Porty, jak równie przeważające zawsze w umyśle króla względy narodowej godności i niepodległości, spowodowały Jego król. Mość króla Sardynii, po otrzymanem wezwaniu ze strony obudwu wielkich mocarstw zachodnich, przystąpić za pomocą aktu z 12. z. m. stycznia do zaczepno-odpornego przymierza, które na dniu 10. kwietnia 1854 między JJ. MM. Cesarzem Francuzów i królową połączoną królestwa Anglii i Irlandyi zawarte zostało. Znaczenie jednak przedtem, nim akt ten za pomocą wymiany ratyfikacyi otrzymał niezbędną, legalną sankcyę, zatem nim jeszcze można było przedsięwziąć jakikolwiek krok do jego wykonania, uzalał się na nas Ce-

sarz Mikołaj nie bez wyrazów goryczy, żeśmy naruszyli prawo narodów, wysyłając (podług jego mniemania) bezpośredniego wypowiedzenia wojny ekspedycję do Krymu. Zarazem obwiniał króla naszego o niewdzięczność, zarzucając mu, że zapomniał o dawnych dowodach przyjaźni i sympaty Rosyi dla Piemontu, i pospieszył się na tej zasadzie wypowiedzieć nam wojnę.

Niechając zatrzymywać się wcale przy mniemaniu naruszeniu prawa narodów, które zdaniem naszym uważać można tylko za błąd konceptowy, zwracamy jedynie uwagę na to, że Jego Mość Cesarz Rosyi wspominając dawne przyjaźne korespondencje między poprzednikami swoimi i Jego Mości króla Sardynii, mógł zarazem poruszyć jeszcze inne, nowsze i osobiste wspomnienia o polityce, jaką zachowywał od ośmiu lat względem króla Karola Alberta i Wiktora Emanuela II. Przedewszystkiem zaś niepowinien był wątpić o tem wcale, że Jego Mość król Sardynii nie z zapoznania dawnych dowodów przyjaźni, nie z gniewu za nowe urazy przystąpił do wspomnianego przymierza, lecz jedynie w tem silnem przekonaniu, że kroku tego wymagały po nim konieczności nie tylko interesu europejskiego w ogóle, ale także w szczególności interesu tego narodu, którego losy złożyła Opatrzność w jego rękę. Na tej też zasadzie niepowątpiewa król bynajmniej biorąc udział w tak ważnej wojnie, że ukochane jego ludy i waleczni żołnierze odpowiedzą jego wezwaniu z dawną wiernością, i że równie jak on sam pokładać będą ufność w opiece tego Boga, który przez ośm przeszło wieków wśród ciężkich prób utrzymywał Monarchię Sabaudzką i wiódł do świetnych rezultatów.

Jego Mość król żywi to przekonanie, że wypełnił święty obowiązek; a chociaż przytłacza go ciężki smutek, będzie przeciw z całą odwagą i wytrwałością bronił wszelkimi siłami od każdej napaści uswięconych interesów ludu i nienaruszalnych praw korony.

Jakkolwiek jestto najgorętszym życzeniem króla, ażeby rozpoczęte niedawno (testé iniciate) układy o pokój w Wiedniu doprowadziły do pożądanego celu, upoważnił przeciw Jego król. Mość w dopełnieniu zobowiązań przyjętych w obec Anglii, Francyi i Turcyi podpisanego ministra do oświadczenia, że na mocy wspomnianego aktu przystąpienia zostaje jego lądowa i morska siła zbrojna na stopie wojennej względem Rosyi.

Nadto oświadcza podpisany z polecenia Jego król. Mości, że przyzwolone konsulom rosyjskim „exequatur“ w państwach królewskich zostało odebrane, ale że mimo to własność i osoba poddanych rosyjskich będą jak najściślej szanowane, i że okrętom rosyjskim wyznaczony się stosowny termin, w ciągu którego będą mogły swobodnie opuścić państwa sardyńskie.

Turyń, 4. marca 1855.

Prezydent ministrów i minister spraw zagranicznych
C. Cavour. (Abb. W. Z.)

(Wylewy rzek i uszkodzenia.)

Liwurna, 2. marca. Przez ostatnie wypadki elementarne ucierpiał koleje żelazne mniej niżli się obawiano. Przestrzeń od Piz do Florencyi jest zwowu w ruchu, a akcje kolei żelaznej idą w górę. Wezbranie wód sprawiło w ogóle wielką nędzę; niemal 2000 familii jest bez przytułku i utrzymania; na wsparcie ich dał Wielki książę z prywatnej szkatułki 90.000 lire.

Niemce.

Frankfurt, 3. marca. Dzisiaj o god. 2. odbyło się nadzwyczajne posiedzenie zgromadzenia związkowego w sprawie mianowania zastępcy posła prezydialnego. (W. Z.)

Rosya.

(Ostatnie chwile Cesarza Mikołaja. — Rozporządzenia do pogrzebu i komendy.)

Dr. J. donosi według najnowszych wiadomości z Petersburga, że uroczysty pogrzeb zwłok Cesarza Mikołaja odbędzie się dopiero dnia 20. b. m., gdyż przez tydzień będą wystawione w pałacu zimowym, a przez tydzień w kościele Ś. Piotra i Pawła na cytadeli, gdzie się znajdują groby cesarskie. Jenerała hrabię Rüdigera powołano telegrafem z Warszawy, i obejmie jeneralną komendę gwardyi, której tymczasowym naczelnym wodzem był Cesarzewicz — terazniejszy Cesarz. — Jenerałowie Grünwald i baron Lieven mają zawieźć do Berlina i do Wiednia pisma z uwiadomieniem dworów tamtejszych o zmianie tronu rosyjskiego. — Nowe pełnomocnictwa dla księcia Gorczakowa wysłano już do Wiednia.

Patrie podaje następujące szczegóły o wypadkach, które poprzedziły śmierć Cesarza Mikołaja i ręczy za ich prawdziwość: „Cesarz cierpiący już od dni kilku chciał mimo odradzania lekarzy być na rewii Swojej gwardyi. Jakoż przez trzy godzin był pod gołym niebem wśród ostrego zimna, a wróciwszy do pałacu dostał tak mocnej gorączki, że musiał położyć się w łóżko. Lekarze sądzili z początku, że to tylko silna grypa. Ale 28. lutego rzuciło się zapalenie na piersi i dotknęło płuca. Nazajutrz z rana wzmogła się gorączka w wysokim stopniu i nastąpiło powszechne bardzo niepokojące osłabienie. Wieczór spostrzegł Cesarz, że stan Jego niebezpieczny; zapytał lekarzy, jak długo jeszcze żyć ma; powziął odpowiedź z największą spokojnością i wyraził tylko życzenie, ażeby go jak najdłużej utrzymano przy życiu. Cesarzowa była przez cały czas przy łóżku Cesarza a W. książę Następca Tronu przepędził sam jeden całą noc u ojca. Dnia 2. marca o god. 4. zrana przyjął Cesarz ostatnie sakramenta pobłogosławił wszystkich członków familii i umarł o god. 12. min. 10. z zupełną przytomnością otoczony rodziną i rozmawiając z nią do ostatniej chwili. (Zeit.)

(Doniesienia z Petersburga.)

Z Petersburga telegrafowano 6. marca do H. C.: „Spodziewają się tu powszechnie, że przyjdzie do pokoju. — Pogrzeb zmarłego Cesarza odbędzie się 20. b. m.“

Według doniesień N. Pr. Z. odbyć się ma pogrzeb 16. Wiadomość ta zdaje się być prawdziwszą.

Dzienniki petersburskie z 1. marca nie donoszą potąd żadnych szczegółów o chorobie Cesarza. Najwyższe rozkazy dzienne zawierające się w *Inwalidzie rosyjskim* świadczą właśnie o czynnym i prawie aż do ostatnich chwil życia nieprzerwanem zajmowaniu się Cesarza sprawami publicznymi. (A. B. W. Z.)

Księstwa Naddunajskie.

(Dekoracje udzielone z woli Jego c. k. Mości.)

Bukarester Zeitung donosi: „Jego c. k. Apost. Mość raczył za rozmaite usługi niesione c. k. wojskom w księstwach naddunajskich nadać najtąskawiej następujące dekoracje: Archimandrycie Paisie, opatowi klasztoru na górze Sinai krzyż komandorski orderu Franciszka Józefa; pułkownikowi Janowi Wojnesku order żelaznej korony drugiej klasy; kluczarowi Dem. Poliso krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa; paharnikowi Kornelowi Lapati i Serdarowi Janowi Bobeanu order Franciszka Józefa, nakoniec pitarowi Jérzemu Plabiano złoty krzyż zasługi z koroną.“ (W. Z.)

Z teatru wojny.

(Szczegóły z obozu pod Sebastopolem.)

Doniesienie *Hamb. Korr.* z angielskiego obozu pod Sebastopolem z dnia 12. lutego, zawiera następujące szczegóły: „W naszym obozie zaszła teraz wielka zmiana i nie można go już nazwać obozem angielskim, ale raczej angielsko-francuskim, bo zbrojną siłę Anglii przedstawiają tu jeszcze tylko artylerzyści i majtkowie Jej Mości królowej. Lekka piechota, gwardya, grenadyerowie i Szkoty przenieśli się, — z pozostawieniem kilku batalionów — do Bałakławy, dla odparcia ztamtąd wraz z francuską gwardyą cesarską, nieprzyjaciela, jeżeliby chciał wykonać swój plan zdobycia tego miejsca. Również dragoni i huzary częścią pozostali tutaj, a częścią przenieśli się do Bałakławy, gdzie są użyci do robót pomocniczych. Dla zapewnienia powstałej ztąd próżni przybyła do naszego obozu trzecia i siódma dywizya francuska. Gościniec obozowy jest przeto zapełniony najrozmaitszemi uniformami, w których powiększej części widać adjutantów i ordonansow. Teraz dopiero weszliśmy w serdeczny stosunek z naszymi sprzymierzeńcami, teraz dopiero uczymy się poznawać ich i szacować. Między naczelnymi jenerałami sprzymierzonych odbywają się częste schadzki, jakoż naczelną komenda rozwija teraz w ogóle wielką czynność. Od czasu jak lord Raglan zaczął wszędzie sam doglądać, i pojawiać się to tu, to tam, i gdzie niegdzie przemówił także miłe słowo, odtąd wszyscy go znowu pokochali. Słychać było niejaki czas, że feldmarszałek ma być wkrótce odwołany; armia nie życzy sobie tego, jednak miłoby jej było, gdyby nią dowodził jenerał Brown, w charakterze *Aide de Camp* lorda Raglana. Na żywności nie zbywa nam teraz, mamy jej podostatkem; tylko woda do picia jest nieprzyjemna. Dla polepszenia jej przysłał nam admirał Stopford z Malty kilka okrętów pomarańczę, jednak zasób ten za dni kilka wyczerpie się. Przytem wkrótce się sprzykrzy ciągłe używanie tak zaprawionej wody, a to tem bardziej, że podczas transportu ucierpiała większa część owoców. Racye kawy rozdają nam znowu w upalonym ziarnie; na przyszły tydzień przyrzeczono dostarczyć nam także jarzyny; wkrótce ma nastąpić rozdawanie podarunków świąt Bożego Narodzenia, które nareszcie przybyły. Do Bałakławy i odnogi Kamieszy przybywają ciągle nowe posiłki.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 10. marca. Właśnie umarł tu hrabia Molina, Don Carlos, opatrzony wczoraj wieczór ostatniemi Sakramentami, a dzisiaj zrana olejem św. Śmierć jego przyspieszył wzmagający się paraliż.

Sztutgarda, piątek. Księcia Fryderyka Wirtembergii mianowano komendantem ósmego korpusu armii związkowej. Wczoraj odbyła się w Heidelbergu konferencya między ministrami wojny Wirtembergu W. księstwa Badeńskiego i Hesyji.

Paryż, 9. marca. Słychać, że Jego Mość Cesarz Napoleon odbędzie w niedzielę przegląd gwardyi.

Londyn, 9. marca. Lord Granville oznajmił w izbie, że jeżeli negocjacje trwać będą, wróci lord J. Russell najpóźniej około Wielkanocy i pozostawi innym załatwienie kwestyi szczegółowych. Roberta Peela mianowano lordem admiralicyi.

Turyń, 8. marca. Armonia donosi, że Jego Świąt. Papież napisał do króla list pocieszający względem śmierci księcia Geny. Rozporządzeniem król. zakazano wszelką loteryę. Loterya król. będzie tylko prowizorycznie zatrzymana. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 13. marca. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 67 wołów i 1 krowę, których w 4 stadach po 8 do 31 sztuk z Dawidowa, Szczerca i Kamionki na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 39

wolów na potrzeb miasta i płacono za sztukę, którą szacowano na 12 1/2 kamieni mięsa i 1 1/2 kam. toju, 175r., sztuka zaś, mogąca wazyć 14 1/2 kamieni mięsa i 1 3/4 kam. toju, kosztowała 230r. w.w.

Kurs lwowski.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dnia 13. marca.				
Dukat holenderski mon. konw.	5	47	5	52
Dukat cesarski " "	5	52	5	55
Półimperyj zł. rosyjski " "	10	5	10	9
Rubel srebrny rosyjski " "	1	57	1	58
Talar pruski " "	1	53	1	56
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	25	1	26
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	93	35	94	—
Galicyjskie Obligacje indem.	74	20	74	45
5% Pożyczka narodowa	85	10	86	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 13. marca 1855.		złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po m. k.		—	—
" sprzedał " " 100 po " "		—	—
" dawał " " za 100 " "		—	—
" żądał " " za 100 " "		—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 8. marca.		w przecięciu	
Obligacje długu państwa 5%	za sto 82 1/2 3/4	82 5/8	
detto pożyczki narod. 5%	" 86 1/4 1/8 86	86 1/8	
detto z r. 1851 serya B. 5%	" —	—	
detto z r. 1853 z wypłatą 5%	" 92	92	
Obligacje długu państwa 4 1/2%	" 72	72	
detto 4%	" 63 1/2	63 1/2	
detto z r. 1850 z wypłatą 4%	" —	—	
detto 3%	" —	—	
detto 2 1/2%	" —	—	
Pożyczka z losami z r. 1834	" —	—	
detto	" —	—	
detto	" —	120 3/4	
Obl. wiedz. miejskiego banku 2 1/2%	" —	—	
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5%	" —	—	
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%	" —	—	
detto krajów koron. 5%	" —	—	
Akcy bankowe	1005 1007 1009	1007	
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	453 3/4	453 3/4	
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	—	—	
Akcy kolei żel. Głognickiej na 500 złr.	—	—	
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—	
Akcy kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	—	—	
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	553 555	554	
Akcy austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	—	—	
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—	
Renty Como	—	—	

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 8. marca.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	126 3/4 1/2 1/8 l.	126 1/2	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl.	125 5/8 1/2 3/8 1/2 l.	125 1/2	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	93 1/2 93 93 1/4 l.	93 1/2	m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12-21 19 18 18 l.	12-19	2 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	124 1/2 1/4 l.	124 3/8	2 m.
Marsylia za 300 franków	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków	148 147 1/2 1/8 1/2 l.	147 1/2	m.
Bukareszt za 1 złoty Para	216	216 31	T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	T. S.
Cesarские dukaty	—	—	Agio.
Ducaten al marco	—	—	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 9. marca o pierwszej godzinie po południu.
 Amsterdam —. — Augsburg 126 3/4 l. — Frankfurt 126 l. — Hamburg 93 1/2. — Liwurna 123 1/2 l. — Londyn 12.20 l. — Medyolan 125 1/4. — Paryż 148.

KRONIKA.

Dwudziesta składka z wykupna kart od powinszowań Nowego Roku 1855.
 — Złożyli: Jego Excellencya p. Namiestnik hr. Gołuchowski 10r., pp. Mosch K. c. k. radzca dworu 3r., Schmid, c. k. radzca gubern. 2r., Schmid, c. k. sekretarz namiestnictwa 4r., Possinger, c. k. sekretarz namiestnictwa 1r., Szydłowski, c. k. komisarz obwod. 1r., Podsoński 1r., Lubieniecki 1r., Friedrich 1r., Słowski 1r., Zlotnicki 1r., Kulaczkowski 1r., Brzozowski Ign. 3r., pani Białoskórska Okt. 1r., pp. Mandziak 20k., Chiliński A. 2r., pani Czarkowska El. 2r., pp. Hinkowski 10k., ks. Szwedzicki, gr. kat. dziekan i proboszcz 1r., ze składki w kościele 3r., pp. Ostrowski Leon 2r., Dr. Spausta J. 1r., hr. Kajetan Karnicki 5r., Wolański 3r., hrabia Zabielski L. 2r., Smutny J. 1r., pani Witoszyńska 30k., pani Schmidt 20k., pani Knendich 20k., pp. Jachimowski 10k., Kriegseisen 24k., A. F. 1r., F. H. 1r., H. J. 20k., A. M. 1r., J. F. 1r., Engel 1r., G. S. 10k., J. S. 1r., Milde 2r., Nunberg 30k., Lauer 20k., Bauer E. 2r., dr. Tachau, dyrektor gymn., 1r., Gąsiorowski, c. k. radzca rachunkowy 1r., pani Teletzka 24k., pani Dworska 20k., E. S. 20k., pp. Zamojski 10k., Dornbach 1r., Sebald 1r., Memmert 30k., Kettstein 1r., Isak Jan 30k., Wallach 1r., Kornberger 10k., N. N.

Obligacje długu państwa 5% 82 3/4 — 82 1/2. Detto S. B. 5% 95 — 96. Detto pożyczki narod. 5% 85 1/4 — 85 7/8. Detto 4 1/2% 72 — 72 1/2. Detto 4% 64 — 64 1/4. Detto z r. 1850 z wypłatą 4% 92 1/4 — 92 1/2. Detto z r. 1852 4% 91 1/4 — 91 1/2. Detto Głognickie 5% 92 — 92 1/4. Detto z r. 1854 5% 106 1/4 — 106 1/8. Detto 3% 50 — 50 1/2. Detto 2 1/2% 41 — 41 1/2. Detto 1% 16 1/2 — 16 3/4. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 81 — 81 1/2. Detto krajów kor. 5% 72 1/2 — 76 1/2. Pożyczka z r. 1834 219 — 220. Detto z r. 1839 120 1/2 — 120 1/4. Detto z 1854 105 7/8 — 106. Oblig. bank. 2 1/2% 58 — 58 1/2. Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5% 101 — 101 1/4. Akc. bank. z ujma 1007 — 1009. Detto bez ujmy — —. Akcy bankowe now. wydania — —. Akcy banku eskomp. 90 1/2 — 90 3/4. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 192 — 192 1/8. Wied.-Rabskie 110 — 110 1/4. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 250 — 252. Detto Tyrnawskiej 1. wydania — —. Detto 2. wydania — —. Detto Edynbursko-Neuztadzkiej 91 1/2 — 91 3/4. Detto żeglugi parowej 548 — 550. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 545 — 547. Prior. obl. Lloydy (w srebrze) 5% 94 1/2 — 95. Północn. kolei 5% 86 — 86 1/2. Głognickie 5% 82 1/2 — 83. Obligacje Dun żeglugi par. 5% 84 — 84 1/2. Detto Lloyda 557 1/2 — 560. Detto mlyna parowego wiedeń. 133 — 134. Renty Como 13 — 13 1/8. Esterhazego losy na 40 złr. 83 1/2 — 84. Windischgrätz losy 29 1/4 — 29 1/2. Waldsteina losy 28 3/4 — 29. Keglevicha losy 11 5/8 — 11 7/8. Cesarских ważnych dukatów Agio 31 1/4 — 31 1/2.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedz. d. 9 marca o pół do 2. po południu.)
 Ces. dukatów stęplowanych agio 31 1/4. Ces. dukatów obrączkowych agio 30 3/4. Ros. imperyały 105. Srebra agio 27 1/2 gotówką.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 13. marca.
 Obligacje długu państwa 5% 83; 4 1/2% 72; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; 2 1/2% —. losowane obligacje 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcy bank. 1008. Akcy kolei półn. 1927 1/2. Głognickiej kolci żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej —. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akcy niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. — złr.
 Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg 126 1/8 l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 125. l. 2. m. Hamburg 92 l. 2. m. Liwura. — l. 2. m. Londyn 12.18 l. 3. l. m. Medyolan 124 3/4. Marsylia —. Paryż —. Bukareszt 147 1/2. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. 30 3/4. Pożyczka z roku 1851 5% 0 lit. A. — lit. B. — Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. 72 3/4; innych krajów koron. —; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 106 1/4. Pożyczka narodowa 86 1/8 C k. austr. akcy skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 622 fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. marca.
 Hr. Zamojski Adam, z Ohladowa. — Br. Brunicki Jul., z Podhorzec. — PP. Podlewski Alex., z Dołhego. — Poten Fryd., z Łahodowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. marca.
 Hr. Grefink Karol, c. k. rotmistrz, do Podhajec. — Hr. Lanekoroński Teodor, do Poddubiec. — PP. Niezabitowski Kwir., do Płuhowa. — Kraiński Edward, do Husiatyna. — Stojowski Eug. i Gorajski Alex., do Stanisławowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. marca.					
Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	320.79	— 2.2°	94.5	zachodni sł.	pochmurno
2 god. pop.	319.52	— 0.0°	86.0	wschodni "	śnieg
10 god. wie.	318.33	— 2.2°	94.5	" "	"

Wysokość śniegu 15".

TEATR.

Dziś dnia 14. marca 1855 (w Abonamencie).
 „Ojciec Debiutantki.“
 Komedia w 5 aktach z francuskiego.